

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына

2024 жылғы 20 наурыздағы
№ ДС-123 сауалға

Құрметті депутаттар!

Сіздердің Алтын Орда дәуіріне қатысты сауалдарыңызды қарап, мынаны хабарлаймын.

Жошы ұлысының 800 жылдығын өткізу жөніндегі 30 іс-шарадан тұратын жалпы республикалық жоспар бекітілді.

Онда Жошы туралы толықметражды көркем фильм және «Алтын Орда» тарихи сериалын түсіру мәселесін пысықтау, қалаларда Жошы ескерткішін орнату шаралары көзделген.

Сонымен қатар Жошының өмірі, оның ұрпақтарының Жошы ұлысында билік құрған кезеңі туралы шағын кітаптар, комикстер шығару, ғылыми-практикалық конференциялар, семинарлар, конгресс, «Алтын Орда» энциклопедиясының таныстырылымын өткізу, экспедициялар ұйымдастыру қарастырылған.

Өз кезегінде Алтын Орда тарихы мен Жошы хан туралы деректі және көркем фильмдер, сериалдар түсіру, монумент тұрғызу мәселелері аталған жоспар шеңберінде жалғасады.

Жошы хан кесенесі, Сарайшық қалашығы және «Қызыл оба» қорымын туристік орталықтарға айналдыруға қатысты

Жошы хан кесенесін Ұлытау өңірінің туристік орталығы деп айта аламыз. Ұлытау облысына баратын туристерге барлық жағдай жасалған. Қазіргі кезде Жошы хан, Алаша хан, Домбауыл кесенелеріне апаратын жолды салу жұмысы аяқталуда. Өңірдің туризмін одан әрі дамыту Ұлытау облысында туризмді дамытудың 2027 жылға дейінгі жол картасы негізінде жүргізіледі.

Сарайшық қалашығын дамытудың тұжырымдамасы мен оны жаңғыртудың бас жоспары әзірленді. Қазіргі кезде Сарайшық қалашығының тарихи-мәдени мұра объектілерін жаңғырту мақсатында ғылыми және тарихи

деректер зерделенуде. Жаңғырту жұмыстары биыл басталады. Бұл жұмыстар туристік тартымдылықты арттыруға бағытталған.

Сондай-ақ Сарайшық қалашығының жанынан визит-орталық салынып, 2023 жылғы наурызда пайдалануға берілді. Ол Алтын Орда кезеңінің артефактілерімен толықтырылды. Визит-орталығына туристер мен келушілердің саны артуда (*2022 жылы 18 мың адам барса, 2023 жылдың қорытындысы бойынша 21 мыңға жуық*).

Сонымен қатар Ұлттық статистика бюросының ресми статистикалық ақпаратына сәйкес 2023 жылы Атырау облысы – туристердің ең көп баратын өңірлер тізімінде орын алған (*Алматы, Астана қалалары, Алматы облысынан кейін 4-інші орында*).

Атырау облысының туризмді дамытудың 2027 жылға дейінгі жол картасы аясында 2024-2025 жылдары Сарайшық ауылынан Сарайшық қалашығына дейінгі 10 км жол салу (*2023 жылы жергілікті бюджеттен 300 млн теңге бөлінген. А.ж. қалған 996 млн. теңге қаражат бөлінді*), Сарайшық қалашығында туристік кемпингтік аймақ құру жобалары қарастырылатын болады (*іске асыру мерзімі 2025 ж.*).

Қызыл оба қорымы бойынша жұмыстар Солтүстік Қазақстан облысында туризмді дамытудың 2027 жылға дейінгі жол картасының негізінде жүргізілуде. 2024-2025 жылдар кезеңінде әкімдік туристік объектілерге баратын жолдарды жабдықтау жұмыстарын жоспарлаған.

Қорытындылай келгенде аталған объектілер туристерді қабылдауға әзір. Отандық және шетелдік туристерді ақпараттандыру мақсатында «Kazakhstan.travel» ұлттық туристік порталы құрылған.

Мектеп пен жоғары оқу орындарында Алтын Орда дәуірін бүгінгі күн талабымен оқыту бойынша

Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес¹ Ғылым және жоғары білім министрлігі шетелдік, отандық архивтер мен кітапханаларда жаңадан анықталған дереккөздерді пайдалана отырып, «Қазақстанның ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейінгі тарихы» атты жеті томдық академиялық басылым әзірлеуде.

Академиялық басылымның негізінде «Қазақстан тарихы» мен «Дүниежүзі тарихы» пәндері бойынша оқулықтар әзірленеді. Оның аясында оқу орындарында Алтын Орда дәуірі бүгінгі күн талабына сай оқытылатын болады.

Баяндалғанның негізінде аталған жоспар шеңберінде тиісті жұмыстар жүргізіледі және ол төл тарихымызды, мәдени мұрамызды дәріптеуге септігін тигізеді деп пайымдаймыз.

О. Бектенов

¹ Мемлекет басшысының 2021 ж. 26 қаңтарда ҚР Үкіметінің кеңейтілген отырысында берген тапсырмасы